

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 501/2016
24.05.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Миломира Николића, председника већа, Слађане Накић Момировић и Марине Говедарица, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Драган Богданов, адвокат из ..., против туженог Предузећа за ... „ББ“ у реструктурирању из ..., кога заступа Милена Пешић, адвокат из ..., ради поништаја отказа уговора о раду, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 5652/13 од 11.06.2015. године, у седници одржаној 24.05.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 5652/13 од 11.06.2015. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2456/12 од 11.04.2013. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев и поништен отказ уговора о раду туженог број ... од 04.05.2005. године, као незаконит. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоца врати на рад и распореди на радно место које је у складу са његовом стручном спремом, знањем и способностима. Ставом трећим изреке, одбијен је приговор неблаговремености тужбе, као неоснован. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 438.750,00 динара.

Апелациони суд у Београду, по одржаној расправи донео је пресуду Гж1 5652/13 од 11.06.2012. године којом је у ставу првом изреке, одбијена жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у ставу првом изреке, у делу става другог изреке, који се односи на враћање на рад, као и у ставу трећем и четвртном изреке. Ставом другим изреке, укинута је првостепена пресуда у преосталом делу става другог изреке који се односи на распоређивање тужиоца на радно место у складу са његовом стручном спремом, знањем и способностима, и у наведеном делу се тужба одбацује. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове поступка по жалби у износу од 54.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У спроведеном поступку нема битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде поступка из члана 407. став 1. ЗПП-а због којих се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању на коме је заснована побијана пресуда, тужилац је био запослен код туженог на неодређено време и обављао је послове у ... почев од 15.02.2003. године. Тужени је 20.04.2005. године упозорио тужиоца о постојању разлога за отказ уговора о раду, а одлуком од 04.05.2005. године, тужиоцу је отказан уговор о раду, из разлога што је учинио повреду радне обавезе из члана 179. тачка 4. Закона о раду, тако што је учинио кривично дело злоупотребе службеног положаја из члана 242. став 1. и 2. КЗ РС. Тужиоцу је стављено на терет да је својим неодговорним и несавесним радом узроковао велику материјалну и нематеријалну штету туженом, да је закључивао штетне уговоре о зајму, уз високу камату и гаранцију давањем у залогу средства и механизацију туженог и да је дана 30.05.2004. године отуђио опрему и механизацију туженог. Против тужиоца је покренут кривични поступак који је окончан одбацивањем кривичне пријаве, о чему је Окружни јавни тужилац у Београду дана 13.03.2006. године обавестио туженог, уз поуку да може преузети кривично гоњење подношењем захтева за спровођење истраге. У поступку је утврђено да је тужени био радно ангажован у иностранству почев од 15.02.2003. године све до 18.06.2004. године, када је напустио Тужба у овом спору ради поништаја отказа уговора о раду поднета је 02.08.2005. године.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилна је оцена нижестепених судова да је тужба благовремено поднета и да је одлука туженог којом је тужиоцу отказан уговор о раду незаконита.

С обзиром да је тужиоцу решење о престанку радног односа уручено 06.05.2005. године, а тужбу суду је поднео 02.08.2005. године, пре протекла рока од 90 дана који је предвиђен чланом 195. став 2. Закона о раду за покретање спора пред судом, није наступила преклузија тужиочевог права на покретање судског спора.

Истовремено, пре доношења побијане одлуке о престанку радног односа, није донета правноснажна кривична пресуда којом је тужилац оглашен кривим због кривичног дела на раду, па нису били испуњени услови да тужиоцу буде отказан уговор о раду применом члана 179. тачка 4. Закона о раду. Стога, није било места примени рока застарелости за давање отказа из члана 184. став 2. Закона о раду којим је прописано да отказ уговора о раду из члана 179. тачка 4. овог Закона послодавац може дати запосленом најкасније до истека рока застарелости утврђеног законом за кривично дело. С обзиром на наведено, суд је правилно ценио застарелост отказног поступка применом члана 184. став 1. у вези

члана 179. ст. 2. и 3. Закона о раду којим је прописано да отказ уговора о раду из члана 179. тач. 1 – 6) овог закона послодавац може дати запосленом у року три месеца од дана сазнања за чињенице које су основ за давање отказа односно у року од шест месеци од дана наступања чињеница које су основ за давање отказа. Правилна је оцена нижестепених судова да је наступила застарелост давања отказа због протеча рока, прописаног одредбом члана 184. став 1. Закона о раду, у коме је послодавац тужиоцу могао да откаже уговор о раду.

У конкретном случају, тужиоцу је оспореном одлуком стављено на терет да је учинио радње повреде радних обавеза за време рада на радном месту у ..., где је боравио почев од 15.02.2003. године закључно са 18.06.2004. године. Дакле, ради се о повредама радних обавеза које су могле трајати за време тужиоцевог боравка у иностранству, а најкасније до дана његовог повратка – 18.06.2004. године, у односу на коју моменат за давање отказа застарело, имајући у виду чињеницу да је тужени решење о отказу донео 04.05.2005. године, до када је истекао и субјективни и објективни рок за давање отказа, прописан чланом 184. став 1. Закона о раду.

Без утицаја на другачију одлуку суда су наводи ревизије о степену кривице тужиоца за учињене теже повреде радних обавеза, указивањем на погрешан закључак другостепеног суда да их је тужилац учинио у стању крајње нужде. Ово из разлога што је наступила застарелост отказног поступка и што је послодавац изгубио могућност давања отказа због насталог отказног разлога, тако да за законитост отказа у конкретном случају није било потребно утврђивање чињеничног стања из побијане одлуке о отказу, нити је суд био дужан да цени отказ уговора о раду са становишта правилне примене материјалног прописа, којим је предвиђен конкретан отказни разлог.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Миломир Николић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић